



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**Praxis Beneficiorvm D. Petri Rebvffi Montispessvlani  
Ivrvim Doct. Ac Comitiss, Ivrisqve Pontificii Ordinarii  
Professoris Paris. & ibidem in supremo Senatu Causarum  
Patroni**

**Rebuffi, Pierre**

**Coloniae, 1610**

De dispensatione cum corpore vitiatis.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63686](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63686)

ceptionis, sed si incurta fuerit inhabilitas ea causa, requiritur etiam inhabilitatis expressio in rehabilitatione, & fructuum compositio, ut superius dictum fuit. Quod docet d. Probus. in d. capit. si de consue. post alios doct.

Quintus casus, si quis impetret dispensationem super pluralitate beneficiorum, & non faciat mentionem, quod illi illicite detinuerit, & quod inde percipit fructus, non valebit dispensatio; per ca. ad aures. ubi Panor. circa finem. de r. scripti. Inde Felin. in cap. postulasi. in si. illo ut. & docet in cap. licet episcopus. col. y. lim. de prebend. in 6. Scripti in rer. pro expressis. in forma mand. in concord. Ita nunc sufficiant de expressione qua sunt notanda, quia per doct. non haecenus ita scripta fuerunt.]

Clausula in rehabilitatione ponenda.

68 Et in summa concludendum est impetrationem factam ab ipso inhabili non valere, nisi prius sit rehabilitatus: vel huius inhabilitatis mentio facta fuerit. doct. in ca. cum candidum. de preb. & in rehabilitatione solet poni in si. bullae clausula de stylo cu. Ro. talis. Volumus autem, quod antequam praetati iudices ad executionem praesentium procedant, ut dictum beneficium N. in eorum vel alterius eorum manibus realiter dimittere tenearis: & insuper ex nunc irritum decernimus, &c.

69 Atque potest poni clausula in signatura; etiam in illo beneficio se forsitan intruserit, qua pro expresso habeatur & latissime in bulla possit exprimi, & cum opportuna dispensatione, absolutione, & rehabilitatione, &c.

Rehabilitatus ad secularia non est habilis ad regularia.

70 Et cum ista rehabilitatio velut odiosa sit interpretanda, factus habilis ad secularia, non erit factus ad regularia, nec e contrario, ideo requiritur expressio in rehabilitatione: sicut docet Hier. Paul. i. praxi cu. Ro. fol. 44. v. sic. quod habitatus, &c. plus dicens, quod si fuerit habitatus ad beneficium curatum seculare, & alia quaeunque, & quae hactenus intelligitur de similibus secularibus. per gl. in cl. ad rescri. ideo regularia obtinere non poterit.

71 Imo religiosus quando habilis fit in rehabilitatione solet obtinere, ut habilis

fiat ad quodcumque beneficium, sed non ad quaecumque, quia pluralis esse non debet. capitul. cum singula. de prebend. lib. 6. sic statuit Alexand. 6. in mul. de sign. grat. tamen vidi multas religiosorum rehabilitationes ad quaecumque & quotcumque beneficia factas.

Aliis modis quis efficitur inhabilis, videlicet per crimen haereseos, simoniae, & alia crimina, quae congesti in tract. de pacific. post. in 4. l. un. ubi dixi quosdam inhabiles non esse priuatos beneficiis, quae possident, sed esse quidem inhabiles ad recipiendum beneficia: ibidem videre potes, ne pluralis hic, quia etiam dicam in 3. parte de amissione beneficiorum.

De dispensatione cum corpore vitiatum.

Superest, ut de corpore vitiatum agamus, quos ut plurimum, nescio quae pietate videmus a parentibus Deo dicari, nec non inuitos in monasterium detruendi: quae macula licet quo ad Deum exigua sit: quod perdatur & purgetur in religione, tamen eorum mens inspicitur, qui gibbosos, claudos, & alios maculatos offerunt, eos arbitrari grauisime peccare: nepe dicit Hiero indignum est dare Deo, quod dedignatur homo. c. si. 49. dist. ut non immerito ius eosdem sic vitiatos ab altaris ministerio repellat, nisi accedente dispensatione, de qua gl. in summa 55. dist.

2. Primum ergo notandum est, quod corpore vitiatum & ad ordines, & ad beneficia sunt inhabiles, & quod promoueri non possint prodigiosi: rex. est in c. qui in aliquo. 51. dist. ibi, aut qui naturali defectu membrorum minus habere noscuntur.

3. Sic nec beneficia tenere, quia ecclesiae seruire non valent. c. fin. de reser. lib. 6. glo. 1. & doct. in ca. si. de verb. sign. idem Card. Alex. in c. si. Apostolica. 55. dist. & c. si. 48. dist.

4. Vnde si quis gibbosus existat, vel alius deformis sit, is ordinari sine dispensatione prohibetur. cap. i. in fin. 49. distinctione, & c. 1. 55. dist.

5. Itaque solet in his Papa post salutationem.



nem sic dicere, Apostolicae sedis circumscripta benignitas rigorem iuris mansuetudine temperans, &c. nonnunquam aliqua de gratia benignitatis indulget quae sacrorum canonum severitas interdicit exhibita, &c. probatur in cap. dispensationes. r. qu. 7.

Claudius an ordines sumere possit.

6 Claudius vero sine dispensatione promoueri potest de consuetudine, dum substinere se valeat, maxime in Gallia, ubi plures sunt, teste Hostiens. in summa, de corpore vitiat. §. fin. quod etiam iure permittitur. c. si quis. 55. dist. ubi sic scribitur, Si quis in infirmitate positus clericus Medicorum incisione claudus efficitur, promoueri ad sacros ordines eum non negamus.

Papa dispensando committit maculam episcopo videndam & formam.

7 Item non solet Papa cum his directè dispensare, sed scribit episcopo vt si sibi videatur dispense his ferè verbis, Mandamus quatenus, si & postquã dictus N. coram te personaliter se exhibuerit, oculum vel membrum ipsum diligenter inspicias: & si (super quo conscientiam tuam oneramus) ex inspectione huiusmodi tanta deformitas in eodem oculo non appareat, quod ex hoc possit in populo scandalum generari, ac aliud canonicum nõ obstat: cum eod. N. si secum per te super praemissis dispensare contingat, vt quaecunq; beneficia, &c. recipere & quoad vixerit retinere, liberè & licitè valeat, auctoritate Apostolica tenore praesentium de speciali dono gratiae dispensamus.

Si vitium non generet scandalum populo dispensatur.

8 Et sic Papa mandat episcopo, vt videat maculam, & si scandalum non generet populo, quod conscientiae suae Papa relinquit, vt dispense: qui si dispensauerit, Papa quoque dispensat cum illo, vt beneficia possit habere. Haec est summa istius dispensationis.

Duplex requiritur dispensatio in vitio & ad ordines, & ad beneficia. Deformitas

9 Et sic duplex est dispensatio, prima ad ordines, vt promoueri etiam ad sacros ordines possit: secunda ad beneficia obtinenda: quia postquam erit promotus, altari seruet, ergo conueniens est vt de altari viuatur. c. cum secundum, de praeb. etiam quandoque cum isto dispensatur, vt plura beneficia obtineat, &c.

magnis membris deformitatem, vt manū aridam, vel si membra decoris non habet, vt pote nasum, quia talis hominibus est scādalo, promoueri prohibetur, c. 2. de cler. egrot. ideo dispensatione opus est.

11 Idem si amiserit oculum, is enim qui caret oculo, sacerdotij officium adipisci non potest. c. fin. 55. dist. nisi Papa super hoc dispensauerit: & facilius est dispensatio, quando amisit oculum dextrum, quam sinistrū: quia sinister vocatur oculus Evangelij, per quem facilius sine capitis reuolutione sacerdos Euangelium legere poterit, quam obrem non erit scandalum populo, secus in oculo Evangelij, vt dicunt.

12 Si verò parua sit deformitas, quae non tendat ad scandalum, non prohibetur ab ordinibus, nec à beneficiis: vt si quis maxillam, vel oculum habeat paulo maiorem altero, vel strabo sit, aut hippus, vel macula in oculo: quia is in redhibitione de iure ciuili non est. l. qui clauium. ff. de ed. edict. & sic ab ordinibus non prohibetur. gl. in summa. 53. dist. nec vt beneficia habeat.

13 Idem si sex habeat digitos, l. idem. Officium, ff. de ed. edict. vel si digitum amisit casu, aut eius partem, non ideo prohibetur promoueri. c. qui parum. & alior. 55. dist. nisi pollex digitus ei, et abscissus, vel index, tunc prohiberetur ordinari, sed si tantum unguam pollicis amiserit, non ideo censetur inhabilis, dum alias ad frangendam Eucharistiam sit in ipso pollice potens, c. fin. de corpore vitiat. ubi quoque dicit gloss. aliquè prohiberi, cum amittit aliquem ex illis digitis, per quos fit signum crucis.

14 Considerandū est etiā an illa magna deformitas sit apparens, aut latens: nam si apparet, & ob id afferat scandalum, quod arbitrio episcopi relinquatur, promoueri prohibetur. teste Amo. in r. 2. de corpore vitiat.

15 Si verò latens sit vitium, vt pote quia est castratus, non prohibetur promoueri, nec est opus dispensatione, nisi episcopi c. significauit, eod. nec coleos suos custodire tenetur, vt dicunt rustici, gloss. in capit. Euanuchus. 55. distinct. Gofred. in summas de corpore vitiat. in fine.

16 Quod est verum, si per aliū castratus

tas vel scādalo, dicitur prohibetur ordinari.

Oculo carens nõ est apertus ad sacerdotium.

Deformitas parua nõ prohibet ordinari.

Dignum non habens an possit ad ordines aspirare.

Deformitas latens non prohibet ordines sumere.

Castratus potest ordinari.





fuert, vel casu eos amiserit, & ex parte, cum sequent eodem, secus si ipse se ipsum castraverit: quod rarum est: quia sui homicida fit, tunc prohibetur promoveri, cap. si quis absciderit, & cap. qui partem, & per totum. 55. d. 1. m. 1. & qui promovetur prohibetur, in consequens & beneficia obtinere: quia beneficium datur propter officium, quod ille exequi non potest. cap. fin. de rescriptis. in 6.

*Cautela nota pro impetrantibus beneficiis, vel alia.*

17 Aduertendum tamen est circa Rom. curia praxim, ut si quis existimet se inhabilem, vel collationem nullam, hoc non debet ita manifeste dicere in signatura, sed debet dicere, cum dilectus filius Titius dubitet, &c. & cum dubitet collationem viribus non subsistere, &c.

18 Alioqui si statim fateretur se inhabilem, aut collationem nullam, posset illa confessio plurimum sibi detrimento afferre: quia confessio nocet confitenti. cap. 1. & per totum, de confessis. libr. 6. ubi est bona gloss.

*Papa an super homicidio dispenset, & super quo, & quando.*

19 Super homicidio vero voluntario Papa non dispensat, maxime quo ad altaris ministerium, etiam in regulari: nisi in loco in quo erit occultum homicidium, sed non in loco, in quo est commissum propter scandalum: sed alibi celebrabit ad congruam sui sustentationem: ut doct. not. in ca. & ad audientiam de homicid. & in foro conscientiae facile dispensatur, imposita tamen graui poenitentia: & quando ipse homicida vellet religionem ingredi: ut statuit Alex. 6. in tit. de dispensa.

20 Si vero agatur de homicidio casuali, Papa facilius dispensat quam super voluntario, maxime si homicida dabat operam rei licitae. c. dilectus, & seq. de homic. & e. Ioannes, cum aliis multis ibid.

21 In homicidio vero necessario, si quis vim repellendo occiderit, & se defendendo: & tunc datur dispensatio facile, & cum absolutione in foro conscientiae, ad cautelam, clem. vna, ubi doct. de homicid. & si factum fuerit ex inuitabili necessitate, datur per viam declarationis, secus si vitari homici-

dium poterat fugiendo glo. & doct. in c. suscepimus de homicid.

22 Sed si homicidium quis commiserit alium defendendo, etiam extraneum, cum teneretur proximum suum iuare, ut fecit Moyses contra Aegyptium, datur dispensatio ad cautelam, dummodo oppressus mortis periculum euadere alias non valeret, & tunc etiam ad altaris ministerium, & ad beneficia, ut ea retineat, sed difficilius dispensatur, quando oppressus potuisset mortis periculum euadere: alia videntur facilia, ideo ea nunc omitam.

*De dispensatione de non promovendo.*

**A**Lio nobis modo conseruatur beneficium, videlicet per dispensationem de non promovendo, quia parochialem habens ecclesiam intra annum promoveri tenetur ad sacerdotium. c. licet canon. de elect. lib. 6. alioqui lapsa anno perdit illud ipso iure, nisi sibi prouideat per hanc dispensationem, quae interdum fauore studii conceditur: unde episcopus gratia studiorum ad septennium dispensat. c. cum ex eo, de elect. in 6. quia studium est labor spiritualis. cle. exiui de paradiso. §. licet, de verbor. significat. siquidem studemus ut melius ecclesiae deseruiamus. Bald. in l. qui sub preteritu. C. de sacrosanct. eccles.

2 Est tamen differentia inter huiusmodi Papae & episcopi dispensationem: quia Papa latius dispensat, videlicet ne teneatur interim aliquem ex sacris ordinibus promoveri, sed episcopus non alias, quam si scholasticus intra annum promotus fuerit saltem ad subdiaconatum, ne demum ei liceat retrocedere. d. c. cum ex eo, & c. commissi, de elect. in 6. scripsi plenius in scholastic. priuileg. 36.

3 Solet etiam ex aliis causis dispensatio concedi, velut superius dictum fuit in principio huius materiae: verum ut haec materia facilius intelligatur, huius dispensationis formam ob oculos subiicio.

*Formula*